

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Oboer/24/2017
Identifikačné číslo spisu: 6116206548
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6116206548.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: Waldviertler Sparkasse bank, AG, Sparkassenplatz 3, 3910 Zwettl, Rakúska republika, zastúpeného BBH advokátska kancelária, s.r.o., Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 713 066, proti povinnému: 1/ Euro Investment s.r.o., Námestie SNP 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 636 177 a povinnej 2/ Bc. U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XX, XXX XX O. O., zastúpenej Advokátskou kanceláriou SEMANČÍK & PARTNERS s. r. o., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 50 567 942, o vymožení pohľadávky vo výške 758.454,10 Eur s príslušenstvom, o námietkach povinnej 2/ proti exekúcii, v konaní o dovolaní povinnej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. januára 2017, č. k. 43CoE/395/2016-118, takto

rozhodol:

I. Dovolanie povinnej 2/ z a m i e t a.

II. Oprávnený m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie, uznesením zo dňa 28.07.2016, č. k. 4Er/904/2016-80, námietkam povinnej 2/ proti exekúcii, vyhovel.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie proti povinným 1/ a 2/ na vymožení pohľadávky vo výške 758.454,10 Eur s príslušenstvom na základe Notárskej zápisnice spisanej notárom JUDr. Vierou Kalinovou so sídlom v Banskej Bystrici dňa 15.01.2014 pod č. N 30/2014 NZ 1099/2014 NCRI 1101/2014. Dňa 20.05.2016 súdny exekútor v súlade s § 50 ods. 2 Exekučného poriadku postúpil okresnému súdu na rozhodnutie podanie povinnej 2/ označené ako „Námietky proti exekúcii.“

3. Okresný súd po vyhodnotení námietok konštatoval, že účastníci sú v notárskej zápisnici riadne označení zákonom predpísaným, presným a nezameniteľným spôsobom s uvedením všetkých podstatných identifikačných údajov potrebných na ich rozlíšenie. Dodal, že Notársky poriadok neuvádza

akademický titul účastníkov ako jednu z podstatných formálnych náležitostí notárskej zápisnice, ktorej nedostatok má za následok jej nezrozumiteľnosť, a preto okresný súd námietku povinnej 2/ o tom, že v zápisnici nemá pred menom uvedený akademický titul Bc., považoval za irelevantnú. Z obsahu predmetnej notárskej zápisnice mal okresný súd za to, že táto ako exekučný titul spĺňa všetky podmienky formálnej vykonateľnosti vyplývajúce z § 47 Notárskeho poriadku.

4. Prvoinštančný súd však mal za to, že notárska zápisnica síce obsahuje presne špecifikovaný právny dôvod uznaného záväzku, ale predmet plnenia špecifikovaný v notárskej zápisnici v článku II. bod 1. a 2. je určený rozporuplne, keď v bode 1. sú osoby povinné zaviazané vrátiť poskytnutý úver spôsobom, v termínoch a splátkach uvedených v zmluve o úvere a v bode 2. sa zaväzujú splatiť poskytnutý úver jednou kapitálovou splátkou.

5. Súd prvej inštalácie ďalej dospel k záveru, že čas plnenia vo vzťahu k povinnej 2/ ako ručiteľke nie je v predmetnej zápisnici špecifikovaný jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, dokedy má povinná osoba určený predmet plnenia poskytnúť oprávnenej osobe, a teda po márnom uplynutí ktorej konkrétnej doby sa môže oprávnený dôvodne domáhať svojho práva. V notárskej zápisnici absentuje, t. j. nie je uvedené, v akej lehote je ručiteľ povinný splniť dlh za hlavného dlžníka potom, čo ho tento nespĺnil a veriteľ ho k plneniu vyzval.

6. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel okresný súd k záveru, že predmetná notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom, nakoľko nie sú naplnené všetky zákonom ustanovujúce predpoklady materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice ako spôsobilého exekučného titulu v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, a preto námietkam povinnej 2/ proti exekúcii vyhovel.

7. K námietke povinnej 2/ v časti týkajúcej sa jednostranného započítania pohľadávky z jej strany zo dňa 13.05.2016, a to pohľadávky oprávneného vo výške 774.776,82 Eur z titulu ručenia zo zmluvy o úvere oproti pohľadávke povinnej 2/ z titulu nároku na náhradu škody, ktorá jej vznikla ako spoločníčke obchodnej spoločnosti VAV invest s.r.o. „v konkurze“, a to v dôsledku porušenia právnej povinnosti oprávneného, keď svojvoľne a neodôvodnene neschválil reštrukturalizačný plán úpadcu, okresný súd uviedol, že základným predpokladom pre zánik pohľadávok ich započítaním je samotná existencia k započítaniu spôsobilých pohľadávok. To znamená, že tieto pohľadávky musia reálne existovať. Pokiaľ teda povinná 2/ namieta, že na základe jej listu doručeného oprávnenému došlo k započítaniu ich vzájomných pohľadávok, musí súdu jednoznačne preukázať existenciu svojej pohľadávky voči oprávnenému, nakoľko ju ťaží nielen bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu súd konštatoval, že povinná 2/ v exekučnom konaní nepredložila žiadne listinné dôkazy svedčiacie o tom, že má voči oprávnenému započítania spôsobilú pohľadávku. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 02.06.2009, sp. zn. II. ÚS 228/09-10, v ktorom ústavný súd konštatoval, že uplatnenie započítacej námietky samo o sebe môže byť dostačujúce napríklad vtedy, ak pohľadávka, ktorá sa má započítať, bola právoplatne prisúdená (judikovaná), prípadne vtedy, ak protistrana pohľadávku uznáva, resp. ju nepopiera. V danom prípade však nenastala ani jedna z uvedených skutočností, keďže povinná 2/ nedisponuje žiadnym exekučným titulom voči oprávnenému a oprávnený existenciu pohľadávky povinnej 2/ popiera. Okresný súd mal preto za to, že námietka povinnej 2/ o tom, že došlo k zániku vymáhanej pohľadávky započítaním, je nedôvodná.

8. Na odvolanie oprávneného, Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 26.01.2017, č. k. 43CoE/395/2016-118, uznesenie súdu prvej inštalácie zmenil tak, že námietky povinnej 2/ proti exekúcii zamietal s tým, že o námietkach povinnej 2/ proti predbežným trovám exekúcie, rozhodne okresný súd.

9. Vzhľadom na skutočnosť, že oprávnený považoval notársku zápisnicu za spôsobilý exekučný titul, odvolací súd opätovne preskúmal všetky námietky povinnej 2/ proti exekúcii. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu o tom, že účastníci sú v notárskej zápisnici riadne označení zákonom predpísaným, presným a nezameniteľným spôsobom s uvedením všetkých podstatných identifikačných údajov potrebných na ich rozlíšenie.

10. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu týkajúcim sa jednostranného započítania pohľadávky zo strany povinnej 2/ zo dňa 13.05.2016, a to pohľadávky oprávneného vo výške 774.776,82 Eur z titulu ručenia zo zmluvy o úvere oproti pohľadávke povinnej 2/ z titulu nároku na náhradu škody, ktorá vznikla povinnej 2/ ako spoločníčke obchodnej spoločnosti VAV invest s.r.o. „v konkurze“ v dôsledku porušenia právnej povinnosti oprávneného, keď svojvoľne a neodôvodnene neschválil reštrukturalizačný plán úpadcu.

11. Námietku povinnej 2/ o tom, že v upovedomení o začatí exekúcie je nesprávne označená ako fyzická osoba podnikateľka, čo je v rozpore so znením exekučného titulu, na podklade ktorého exekúcia začala, považoval odvolací súd rovnako za nedôvodnú, keďže povinná 2/ je v upovedomení o začatí exekúcie v prvom rade označená ako fyzická osoba nepodnikateľka a až následne je označená ako fyzická osoba podnikateľka, pričom z exekučného titulu, z návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, ako aj z poverenia udeleného súdnemu exekútorovi jednoznačne vyplýva, že exekúcia je vedená proti povinnej 2/ ako fyzickej osobe nepodnikateľke.

12. Odvolací súd v ostatnom po preskúmaní notárskej zápisnice, dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku a § 47 Notárskeho poriadku, preto považoval záver okresného súdu o tom, že predmet plnenia špecifikovaný v notárskej zápisnici v článku II. bod 1. a 2. je určený rozporupne a že čas plnenia vo vzťahu k povinnej 2/ ako ručiteľke nie je v notárskej zápisnici špecifikovaný jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, dokedy má povinná 2/ určený predmet plnenia poskytnúť oprávnenej osobe, za nesprávny. Odvolací súd je toho právneho názoru, že záväzok, ktorý povinná 2/ ako ručiteľka v článku I. bod 3. uznala v notárskej zápisnici je dostatočne určitý, keďže v článku II. bod 2 Notárskej zápisnice povinné osoby vyhlásili, že sa zaväzujú zaplatiť poskytnutý úver jednou kapitálovou splátkou vo výške 1.286.914,22 Eur ku dňu 20.03.2014, pričom splátka je nižšia ako bol poskytnutý úver z dôvodu, že povinný 1/ už časť poskytnutého úveru zaplatil. Predmet plnenia je určený jednoznačne ako povinnosť zaplatiť sumu vo výške 1.286.914,22 Eur. Doba splatnosti úveru je taktiež jasne a určito uvedená v notárskej zápisnici v nadväznosti na úverovú zmluvu, ktorá tvorí jej neoddeliteľnú súčasť, pričom čas plnenia je do 20.03.2014, čo je deň konečnej splatnosti úveru. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že notárska zápisnica, na základe ktorej sa vedie exekučné konanie je podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku spôsobilým exekučným titulom.

13. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie povinná 2/ odôvodnené podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa dovolateľky ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

14. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolateľka dôvodila tým, že odvolací súd nesprávne právne posúdil započítanie pohľadávky, ak konštatoval, že v exekučnom konaní je započítanie pohľadávky prípustné vtedy, ak bola pohľadávka buď priznaná, resp. judikovaná súdom, prípadne uznaná dohodou účastníkov právneho vzťahu, alebo ak túto pohľadávku druhá strana nepopiera. V tejto súvislosti dovolateľka má za to, že v predmetnej veci došlo v dôsledku započítania v rozsahu v akom sa pohľadávky kryjú, k ich zániku a teda aj k zániku pohľadávky oprávneného. Dovolateľka poukázala na § 580 Občianskeho zákonníka a zdôraznila, že zánik navzájom kryjúcich sa pohľadávok nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Na započítanie ako jednostranný právny úkon, sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka pretože započítanie možno urobiť aj proti jeho vôli (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/11/2008).

15. K započítaniu pohľadávky priznanej, resp. judikovanej súdom, sa podľa dovolateľky dovolací súd vyjadril v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. MCdo/35/2003, kde súd uviedol, že námietku

započítania možno uplatniť vzájomnou pohľadávkou povinného voči oprávnenému aj v exekučnom konaní. Týmto dovolací súd podľa názoru dovolateľky pripustil možnosť započítania pohľadávky, ktorou disponuje povinný a ktorá nemusí byť súdne priznaná alebo exekvovaná. Rovnaký záver vyplýva aj z judikatúry českých súdov, na ktoré dovolateľka poukázala.

16. Dovolateľka zároveň zdôraznila, že ani tento prebiehajúci spor, ani vypracovanie znaleckého posudku nemá vplyv na platnosť a účinnosť prejavu vôle započítania pohľadávok. Pretože podľa súdnej praxe nie je zákonným dôvodom, pre ktorý súd nezapočíta pohľadávku žalovaného proti pohľadávke žalobcu skutočnosť, že o pohľadávke žalovaného do rozhodnutia súdu nebolo právoplatne rozhodnuté (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MOBdo/5/2012). Rovnako námietkou započítania možno uplatniť vzájomnú pohľadávku povinného voči oprávnenému bez ohľadu na to, či táto vzájomná pohľadávka vznikla pred vydaním rozhodnutia, ktoré je podkladom súdneho výkonu rozhodnutia alebo až po jeho vydaní. Zánik práva spôsobí kompenzačný prejav, avšak nastáva okamihom, keď sa obe pohľadávky stretli (R 29/1991).

17. Nesprávnom právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 1 písm. b/ C. s. p. videla dovolateľka v tom, že odvolací súd vyhodnotil notársku zápisnicu, na základe ktorej sa vedie exekučné konanie, za spôsobilý exekučný titul, pretože uznaný záväzok je v zápisnici dostatočne určitý. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na znenia čl. I body 1, 2, 3 a čl. II bod 2 notárskej zápisnici. Dovolateľka opätovne zdôraznila, že v čase uznania záväzku, tento v rozsahu 1.920.000,- Eur neexistoval a s odkazom na dotknuté články notárskej zápisnice dovolateľka uzavrela, že právny úkon obsiahnutý v notárskej zápisnici je potrebné považovať za neurčitý, nezrozumiteľný ako celok. Prítom za neurčitý sa považuje právny úkon, pri ktorom jednotlivé použité slová a ich spojenie do viet sú samé o sebe zrozumiteľné ale ako celok, t.j. s ohľadom na logické prepojenie a nadväznosť jednotlivých viet a odsekov do celku je právny úkon neurčitý, keďže z neho nie je možné odvodiť vôľu strán pri uzatváraní takéhoto úkonu. Preto má dovolateľka za to, že súd prvej inštancie správne poukázal na skutočnosť, že notárska zápisnica obsahuje uznanie záväzku vo výške 1.920.000,- Eur, ale v ďalšom kontexte sa dlžník - povinný 1/ zaväzuje zaplatiť len sumu vo výške 1.286.914,22 Eur so všetkým príslušenstvom a kapitalizovanými finančnými prostriedkami.

18. Na základe vyššie uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

19. Oprávnený k podanému dovolaniu uviedol, že notárska zápisnica tvorí jeden celok so zmluvou o úvere, preto ich je potrebné vnímať vo vzájomnom kontexte. Oprávnený má za to, že právny dôvod ako aj predmet plnenia sú v notárskej zápisnici výslovne vymedzené, absolútne určito a zrozumiteľne. Preto tvrdenie povinnej, že právny dôvod a predmet plnenia sú neurčité a nezrozumiteľné, nemajú žiadne opodstatnenie. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k času plnenia, ktorý je určitý s konkrétnym dátumom - 20.03.2014. Z notárskej zápisnice sú zrejme aj ostatné náležitosti, akými sú oprávnený, povinné osoby, skutočnosť vzniku a existencie záväzku a výslovný súhlas s vykonateľnosťou zápisnice.

20. Ďalej oprávnený uviedol, že z hľadiska existencie uznávaného záväzku, tento existoval v čase spísania notárskej zápisnice a splatnosť záväzkov zo zmluvy o úvere môže mať teoreticky relevanciu v prípade posudzovania splatnosti dlhu povinnej 2/ ako ručiteľky, nie však v prípade posudzovania vzniku jej záväzku. Predmetom uznania je preto existujúci záväzok, ktorý je dostatočne určitý, jasný a špecifikovaný.

21. K tvrdeniu povinnej 2/ o zániku pohľadávky započítaním, oprávnený zdôraznil, že na pohľadávku povinnej nárokovanej z náhrady škody, neboli naplnené všeobecné predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu. Keďže nedošlo k žiadnemu porušeniu práva, resp. protiprávnemu úkonu a nie sú naplnené ani ostatné základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, nemohla byť časť údajnej pohľadávky povinnej 2/ započítaná proti pohľadávke oprávneného, nakoľko nikdy nevznikla a neexistuje. Povinná 2/ preto nedisponovala a ani nedisponuje pohľadávkou, ktorú mala údajne započítať proti pohľadávke oprávneného a predmetné započítanie je preto nulitný, minimálne absolútne neplatným, právnym

úkonom. S ohľadom na uvedené, pohľadávka oprávneného voči povinnej 2/ v žiadnom rozsahu nezanikla a naďalej trvá v celej svojej výške.

22. Oprávnený preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie povinnej 2/ zamietol a uložil povinnej 2/ povinnosť nahradiť oprávnenému trovy dovolacieho konania.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas dovolateľka zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie povinnej 2/ nie je dôvodné.

24. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

25. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolací súd dodáva, že dovolanie povinnej 2/ bolo podané 31.03.2017, z ktorého dôvodu bolo dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu vydaného v exekučnom konaní, procesne prípustné.

26. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

27. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa dovolateľky ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

28. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

29. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

30. V uznesení z 8. júna 2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017, zároveň dovolací súd skonštatoval, že v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnom posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 26. septembra 2017, sp. zn. 1Cdo/206/2016, bod 16).

31. Pri dovolacom dôvode vyvedenom z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08.06.2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

32. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnú otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016, dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnú otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

33. Právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 241 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), bola podľa dovolateľky tá, kedy odvolací súd konštatoval, že v exekučnom konaní je započítanie pohľadávky prípustné vtedy, ak bola pohľadávka buď priznaná, resp. judikovaná súdom, prípadne uznaná dohodou účastníkov právneho vzťahu, alebo ak túto pohľadávku druhá strana nepopiera. Dovalateľka má za to, že takéto právne posúdenie je nesprávne, pričom poukázala na § 580 Občianskeho zákonníka s tým, že námietku započítania možno uplatniť vzájomnou pohľadávkou povinného voči oprávnenému aj v exekučnom konaní. Nie je pritom podstatné, či pohľadávka vznikla pred vydaním rozhodnutia, ktoré je podkladom súdneho výkonu rozhodnutia alebo až po jeho vydaní. Rovnako podľa súdnej praxe nie je zákonným dôvodom, pre ktorý súd nezapočíta pohľadávku žalovaného proti pohľadávke žalobcu ani skutočnosť, že o pohľadávke žalovaného do rozhodnutia súdu nebolo právoplatne rozhodnuté.

34. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd konštatuje, že konajúce súdy, t.j. nielen odvolací súd, nedospeli k takému právnemu záveru, podľa ktorého by započítanie v exekučnom konaní nebolo možné. Aj podľa súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, započítanie v exekučnom konaní možné je. Podľa odvolacieho súdu v danom konaní za takej okolnosti, kedy je započítavaná pohľadávka buď priznaná súdom, prípadne uznaná dohodou účastníkov právneho vzťahu, alebo druhou stranou nie je popretá. Kľúčovou právnou otázkou pre rozhodnutie súdov z tohto dôvodu nebola tá, či je započítania schopná pohľadávka judikovaná, nepopretá druhou stranou, ale tá otázka, či k započítaniu v exekučnom konaní dôjsť môže. A pri tomto právnom posúdení mali konajúce súdy zhodný a správny právny záver taký, že k započítaniu pohľadávky môže dôjsť aj v exekučnom konaní, čím sa neodchýlili od právnych záverov vyslovených v rozhodnutiach dovolacieho súdu sp. zn. MCdo/35/2003, 1MCdo/11/2008, R29/1991. Osobitne dovolací súd dodáva, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5MOBdo/5/2012 uviedol, že „ani ustanovenie § 580 Občianskeho zákonníka a tak isto ani ustanovenie § 358 až § 364 Obchodného zákonníka neobmedzujú započítanie len na pohľadávky, ktoré sú súdom právoplatne priznané.“ V prejednávacom spore sa odvolací súd od tohto právneho názoru neodchýlil, keď uviedol, že započítavaná pohľadávka musí byť okrem iného priznaná, resp. judikovaná súdom, pretože podmienku započítania-schopného právneho úkonu nepodmieňoval právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka priznaná. Dovalací súd však poukazuje na tú skutočnosť a zdôrazňuje, že započítanie pohľadávky zo strany povinnej 2/ nebolo v prebiehajúcom spore akceptované z toho dôvodu, že povinná 2/ nepredložila žiadne listinné dôkazy svedčiace o tom, že má voči oprávnenému započítania spôsobilú a existujúcu pohľadávku. Z vyššie uvedených dôvodov nedošlo krajským súdom k takému nesprávnemu právnemu posúdeniu, ktorým by sa odvolací súd odklonil od

ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 241 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

35. Povinná 2/ v podanom dovolaní ďalej ako dovolací dôvod uviedla, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). Tento dovolací dôvod dovolateľka vymedzila tou skutočnosťou, že nesprávne právne posúdenie spočíva v rozhodnutí krajského súdu pri konštatovaní, že notárska zápisnica, na základe ktorej sa vedie exekučné konanie, je spôsobilý exekučný titul, pretože uznaný záväzok je v zápisnici dostatočne určitý a sú z neho zrejme aj ostatné náležitosti kladené zákonom na jeho formálnu správnosť a materiálnu vykonateľnosť.

36. Dovolací súd zdôrazňuje, že základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľkou (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľka nesúhlasí).

37. Pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov. Len poukaz na zákonné ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, s tým že odvolací súd nesprávne postupoval pri právnom posúdení náležitostí notárskej zápisnice ako vykonateľného exekučného titulu, a to bez uvedenia, v čom konkrétne nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

38. Vyššie uvedenú dovoláciu námietku dôvodenú podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., je možné považovať za takú, ktorou dovolateľka nesúhlasí s vyhodnotením notárskej zápisnice ako spôsobilého exekučného titulu. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie uplatnené podľa § 421 ods. 1 C. s. p., je však možné odôvodniť iba nesprávnym právnym posúdením, ktorého súčasťou nie je (a ani nemôže byť) prípadné, podľa názoru dovolateľky, nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (notárskej zápisnice). Prípadnú vadu rozhodnutia spočívajúcu nedostatočným zistením rozhodujúcich skutkových okolností, nie je možné subsumovať pod nesprávne právne posúdenie, keď pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení, súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

39. Dovolací súd zároveň pre úplnosť pripomína, že uvedenú vadu nemožno považovať ani za nesprávny procesný postup, ktorým by sa znemožnilo strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Totiž už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993).

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania povinnej 2/ podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jej dovolanie podľa § 447 písm. c/, písm. f/ C. s. p. odmietol.

41. V dovolacom konaní úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnej 2/, ktorá úspech nemala (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.